

จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม

Environmental E-Newsletter



ปีที่ 2 ฉบับที่ 22 เดือนพฤศจิกายน 2552

ขอต้อนรับสู่จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมของสถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ฉบับที่ 22 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2552 จดหมายข่าวฉบับนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการต่างๆ ของสถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ได้แก่ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมของวัสดุพื้นฐานและพลังงานของประเทศ สำหรับอุตสาหกรรมเคมี การแจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 4 เพื่อขยายผลการบังคับใช้สำหรับการติดตั้ง BOD/COD online Monitoring สำหรับให้ผู้ประกอบการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ฉบับดังกล่าว การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำ Eco-products Directory 2009 ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ภาควิชาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ การประชาสัมพันธ์โครงการยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานสมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ภาวะโลกร้อนจากการปลดปล่อยมีเทนมหาศาลสู่บรรยากาศ เนื่องจากการละลายของน้ำแข็งใต้ดิน หายที่สุดนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่านจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการเตรียมรับมือกับภาวะเบี่ยงเบน และแนวโน้มสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคตอันใกล้ เพื่อร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

| | |
|---------------|---|
| Hot Issue | 2 |
| มุมวิชาการ | 3 |
| Update Corner | 4 |
| มุมสาระน่ารู้ | 4 |

กิจกรรมเด่นเดือนพฤศจิกายน

กิจกรรมเยี่ยมชมโรงงาน วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552

โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM Project)
การผลิตไฟฟ้าชีวมวลและการจัดการสิ่งแวดล้อม
บริษัท ด่านช่าง ไมโอ-เอ็นเนอร์ยี จำกัด
จ.สุพรรณบุรี

5-6 พฤศจิกายน 2552

ปฏิบัติการประจำวันประจำระบบบำบัดมลพิษอากาศ

19-20 พฤศจิกายน 2552

ปฏิบัติการประจำวันประจำระบบการจัดการมลพิษกากอุตสาหกรรม

24-25 พฤศจิกายน 2552

การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการเดินระบบ

Activated Sludge Process (AS)

26-27 พฤศจิกายน 2552

กฎหมายสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม

30 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2552

เทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการอากาศเสีย

สำหรับผู้ประกอบการ

พิเศษ !!! หลักสูตรเทคนิคการจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรมเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

9-10 พฤศจิกายน 2552 ณ สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรุงเทพฯ

16-17 พฤศจิกายน 2552 ณ โรงแรมเจริญธานีบรีนเนส จ.ขอนแก่น



สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ 0-2345-1261-4 โทรสาร 0-2345-1266-7

E-mail : iei@off.fti.or.th Website : <http://ftiweb.off.fti.or.th/iei/>

HOT ISSUE

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมของวัสดุพื้นฐาน และพลังงานของประเทศ สำหรับอุตสาหกรรมเคมี

สถาบันฯ ร่วมกับ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์เทคโนโลยีโลหะ
และวัสดุแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และสถาบัน
สิ่งแวดล้อมไทย ดำเนินโครงการพัฒนาฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมของ
วัสดุพื้นฐาน และพลังงานของประเทศ (National Life Cycle
Inventory Database Development) เพื่อจัดทำฐานข้อมูล
สิ่งแวดล้อมของวัสดุพื้นฐานและพลังงาน และพัฒนาบุคลากรให้มี
ความรู้ในเรื่องการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสถาบันฯ
รับผิดชอบในการจัดทำฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมเคมี

สำหรับฐานข้อมูลอุตสาหกรรมเคมีของประเทศไทย เน้น 15
ฐานข้อมูล : Hydrochloric acid (HCl), Carbon Black, Silicon
Dioxide (SiO₂), Sodium Sulfite (Na₂SO₃), Hydrogen Peroxide
(H₂O₂), Sulfuric acid (H₂SO₄), Calcium Carbonate (CaCO₃),
Sodium Hydroxide (NaOH), คลอรีนเหลว, กรดซิตริก (Citric
acid), กรดอะซิติก (Acetic acid), ปุ๋ยเคมีเชิงผสม, สารกำจัด
แมลง (Insecticide), สารกำจัดโรคพืช (Fungicide) และสารกำจัด
วัชพืช (Herbicide)

ผลลัพธ์โครงการที่ได้คือ บัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของสารขาเข้า
(Input) และสารขาออก (Output) โดยเฉลี่ยของทั้ง 15 ผลิตภัณฑ์
และได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับโดยใช้วิธี
ที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ก่อนที่จะนำข้อมูลลงสู่
ฐานข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (National LCI
Database) ต่อไป

ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากสถาน
ประกอบการอุตสาหกรรมเคมี ที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลสำหรับ
การดำเนินโครงการครั้งนี้ทั้งสิ้นกว่า 40 บริษัท และใคร่
ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย



มุมมอง

รอบประกาศสงราชกิจจานุเบกษา !!!

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 4

เพื่อขยายผลการบังคับใช้สำหรับการติดตั้ง BOD/COD online Monitoring

ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดให้โรงงานต้องดำเนินการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม หรือ BOD/COD online Monitoring โดยสำหรับโรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 500 - 10,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวันนั้น เบื้องต้นกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีมติเห็นชอบให้มีการขยายผลการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษ โดยการออกประกาศกระทรวงฯ ฉบับที่ 4 เพื่อขยายผลการบังคับใช้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ขยายผลการบังคับใช้ออกไปอีก 1 ปี: สำหรับโรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 3,000 - 10,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จะต้องดำเนินการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษให้แล้วเสร็จ และต้องจัดทำแผนการติดตั้งเครื่องมือพร้อมจัดส่งให้กรมโรงงานฯ พิจารณาเห็นชอบ ภายใน 6 เดือนแรกของปี 2552 กล่าวคือ โรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 3,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน กฎหมายจะมีผลบังคับใช้ให้ติดตั้งเครื่องมือให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552

ระยะที่ 2 ขยายผลการบังคับใช้ออกไปอีก 2 ปี : สำหรับโรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งตั้งแต่ 500 - 2,999 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จะต้องดำเนินการติดตั้งให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2553

ขณะนี้ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ในเรื่องดังกล่าว ได้รับการลงนามจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และอยู่ในระหว่างรอการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ผลการบังคับใช้ในเรื่องดังกล่าว

Eco-products Directory 2009 : หนังสือสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2552

Eco-products Directory 2009 หนังสือรวบรวมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย หมายถึงรวมถึงผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยในที่นี้จำแนกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) Eco-materials (EM) : วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) Eco- component (EC) : ส่วนประกอบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3) Eco-product (EP) : สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 4) Eco-services(ES) : บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม



Eco Materials (EM) : วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ อีโคแมททีเรียล (Eco-materials) คือวัสดุที่นำมาผลิตเป็นส่วนประกอบต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งวัสดุเหล่านั้นสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือ มีการย่อยสลายง่ายซึ่งมีส่วนช่วยลดการใช้พลังงานในการกำจัดหลังจากใช้งานแล้ว

Eco Component (EC): ส่วนประกอบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนประกอบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ อีโคคอมโพเนนท์ (eco component) คือ ส่วน ประกอบที่นำมาผลิตเป็นอุปกรณ์ต่างๆ โดยมี การผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เช่น การลดหรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ ในกระบวนการผลิต เป็นต้น

Eco Products (EP) : ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรืออีโคโปรดักต์ (Eco Products) คือ ผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเน้นการประหยัดพลังงาน และรักษาสิ่งแวดล้อม โดยในระหว่างการผลิตจะมีการใช้พลังงานและน้ำอย่างประหยัด รวมถึงลดของเสียและมลพิษในช่วงระหว่างการใช้งาน นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยังถูกออกแบบมาเพื่อให้สามารถนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือคืนสภาพได้ (recycle) หรือคืนสภาพได้ (recovered) อีกด้วย

Eco Services (ES) : บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ อีโคเซอร์วิซ (Eco Services) คือ ธุรกิจบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การใช้ทรัพยากรและพลังงานในช่วงการให้บริการ และการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการให้บริการน้อยกว่าเมื่อเทียบกับ การให้บริการอื่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ได้อาศัยมาตรฐานโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นเกณฑ์

สอบถามรายละเอียดและสั่งซื้อได้ที่ : สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

คุณจิตราณี, คุณนิรมล โทรศัพท์ 0-2345-1261-4, 0-2345-1156 โทรสาร 0-2345-1266-7

โครงการยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงาน

สมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โครงการนี้คืออะไร??

โครงการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ “โครงการคลินิกสิ่งแวดล้อม” โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานของสมาชิก ส.อ.ท. ซึ่งจะไปสู่การกำหนดมาตรการและดำเนินการ ป้องกัน แก้ไข และพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงงานให้มีประสิทธิภาพถูกต้องตามกฎหมาย และตามหลักวิชาการ

ผู้ประกอบการได้อะไรจากโครงการนี้??

- 1.สามารถประเมินโรงงานของตนเองได้ว่า มีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้วหรือยัง?
- 2.มีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษากรณีที่โรงงานมีปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด
- 3.สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่กฎหมายกำหนด และถูกต้องตามหลักวิชาการ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <http://ftiweb.off.fti.or.th/iei/download.asp>

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม : คุณพจนมาศ ทองหล่อ โทรศัพท 0-2345-1261-4

มุมมองนักรู้

หวั่นแผ่นดินแข็งทุนคราละลายหมด ปลดปล่อยมีเทนมหาศาลทำโลกเปลี่ยนฉับพลัน

"ดร.อานนท์" เผยสถานการณ์ที่ต้องจับตาในเขตทุ่งหญ้าทุนดรา หวั่นน้ำแข็งใต้ผืนดินละลายหมด ปลดปล่อยมีเทนมหาศาลสู่บรรยากาศ ทำภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงรุนแรงอย่างฉับพลัน อุณหภูมิสูงขึ้นได้ 10-20% ขณะที่สถานการณ์ปัจจุบันอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไม่ถึง 1 องศาเซลเซียส

ผศ.ดร.อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้อำนวยการศูนย์จัดการความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ความเห็นว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของไยนั้น ยังไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมยกตัวอย่างการใส่ตู้ทึบในห้องประชุม แล้วเปิดเครื่องปรับอากาศ พร้อมทั้งเผยถึงการทำงานกับชุมชนเพื่อการปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สิ่งที่นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกกำลังจับตาและเป็นกังวล นั่นคือ แผ่นน้ำแข็งถาวร (permafrost) ในเขตทุ่งหญ้าทุนดราของแถบอาร์กติก ซึ่งเป็นน้ำแข็งอยู่ใต้ดิน ที่ช่วยกักเก็บก๊าซมีเทนจากการเน่าเปื่อยของซากสิ่งมีชีวิตในอดีตนั้น จะละลายและปลดปล่อยก๊าซมีเทนออก โดยก๊าซมีเทนมีความสามารถในการกักเก็บความร้อนได้มากกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถึง 21 เท่า

ปัจจุบันมีข้อมูลที่ยืนยันว่า แผ่นน้ำแข็งดังกล่าวเริ่มละลายแล้ว และมีก๊าซมีเทนอยู่ใต้ดินจริง หากก๊าซมีเทนทั้งหมดหลุดออกมา จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง โดยอุณหภูมิโลกอาจเพิ่มได้ถึง 10-20% อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ขณะที่ปัจจุบันอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นไม่ถึง 1% จึงเป็นสิ่งที่ต้องจับตา แต่การเข้าไปกับข้อมูลในเขตทุ่งหญ่าทุนดรา นั้นทำได้ยาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่มีคนอาศัย และเข้าไปศึกษาได้ในช่วงฤดูร้อนเพียงไม่กี่เดือนเท่านั้น

เดิมทีทุ่งหญ่าทุนดรา มีชั้นน้ำแข็งถาวรเป็นพื้นที่ 12 ล้านตารางเมตร แต่ตั้งแต่ปี 1900 มา พื้นที่น้ำแข็งหายไปแล้วเกือบ 20% เหลือเพียง 10 ล้านตารางเมตร และอีก 100 ปีข้างหน้าถ้ามนุษยชาติไม่สามารถตกลงที่จะร่วมมือแก้ไขปัญหากันได้ น้ำแข็งถาวรจะเหลือเพียง 5 ล้านตารางเมตรหรือแทบไม่เหลือเลย

แนวโน้มของน้ำแข็งขั้วโลกจะลดลงจนหายไปในช่วงฤดูร้อนของซีกโลกประมาณเดือน ก.ย. แต่เมื่อถึงฤดูหนาวน้ำแข็งก็จะกลับมาใหม่อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อคนและสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในแถบอาร์กติกอย่างแน่นอน อีกทั้งน้ำแข็งถาวรหรือน้ำแข็งที่มีอายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไปของขั้วโลกเหนือก็มีปริมาณลดลงอย่างชัดเจนด้วย

ที่มา : ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 1 พ.ย.52